Kvietimas dalyvauti konferencijoje

NUO KALBOS PRAKTIKOS IKI TEORIJOS:
HALĖS IR KARALIAUČIAUS LIETUVIŲ KALBOS SEMINARAI
KAIP BALTISTIKOS PRADŽIA

Vilniaus universiteto tarptautinė mokslinė konferencija, rengiama bendradarbiaujant su Halės Franckės įstaigomis, Berlyno Humboldtų universitetu, Lietuvos Respublikos ambasada Vokietijoje ir Baltų studijų draugija

Halė, 2027 m. balandžio 28–30 d.

2027 m. sukanka 300 metų, kai buvo įsteigtas Halės lietuvių kalbos seminaras. 1727 m. gegužę žymiausiam Halės pietistui Gotthilfui Augustui Franckei Prūsijos karaliaus Frydricho Vilhelmo I nurodymu buvo pavesta įsteigti seminarą, kuriame būsimieji Prūsijos lietuviškųjų parapijų dvasininkai būtų ugdomi pietizmo dvasia ir mokomi lietuvių kalbos. Halės seminaro įsteigimas glaudžiai susijęs su keleriais metais anksčiau įkurtu Karaliaučiaus universiteto lietuvių kalbos seminaru ir yra konkurencijos tarp Halės pietistų bei Karaliaučiaus liuteroniškosios ortodoksijos išdava.

Abu lietuvių kalbos seminarai, pradėję lietuvių kalbos mokymą ir sukūrę jam reikalingas priemones, davė lemiamą postūmį baltistikos plėtrai. Jie įtvirtino tradicijas, kurios XIX a. besikuriant lyginamajai kalbotyrai sudarė palankias sąlygas formuotis universitetinėms baltų kalbų tyrimų kryptims.

Šis jubiliejus – tai išskirtinė proga surengti tarptautinę tarpdisciplininę konferenciją istoriniuose Franckės įstaigų pastatuose, kur iki šiol saugomas lietuvių kalbos seminaro paveldas.

Konferencijos tikslas – suburti baltistikos, lyginamosios kalbotyros, kitų filologijos sričių, istorijos ir teologijos tyrėjus vaisingai mokslinei diskusijai apie Halės ir

Karaliaučiaus lietuvių kalbos seminarų vaidmenį XVIII a. akademiniame ir konfesiniame kontekste, jų įtaką lyginamosios kalbotyros ir baltistikos formavimuisi, reikšmę lietuvių raštijos kūrimui ir kitais su šių seminarų veikla susijusiais klausimais.

Konferencijoje numatoma laikytis tarpdisciplininės prieigos, apimančios filologijos, teologijos, religijos istorijos, taip pat mažumų kalbų (pavyzdžiui, sorbistikos) tyrimų perspektyvas. Galimos konferencijos temos:

- Halės ir Karaliaučiaus lietuvių kalbos seminarų istorija;
- baltų kalbų mokymo ištakos;
- lietuvių raštijos, susiformavusios abiejų seminarų aplinkoje, tyrimai;
- Halės lietuvių kalbos seminaro archyvinių dokumentų tyrimai;
- lietuviškų knygų leidyba Halėje ir Karaliaučiuje;
- lyginamoji kalbotyra Halėje ir Karaliaučiuje;
- Lietuvių kalbos seminarų reikšmė sielovadai Rytų Prūsijoje;
- Pietizmas Prūsijos Lietuvoje ir Baltijos regione.

Maloniai kviečiame prisidėti prie konferencijos ir teikti pranešimą siūlomomis bei su jomis susijusiomis temomis. Pranešimo (vokiečių arba anglų kalba) trukmė – 20 min. Pranešimų pagrindu parašyti straipsniai bus publikuoti recenzuojamame mokslinių straipsnių rinkinyje (2028; *baar* leidykla).

Atsakymus su preliminariu pranešimo pavadinimu ir santrauka vokiečių arba anglų kalba (iki 1500 spaudos ženklų su tarpais) prašome iki **2026 m. gruodžio 1 d.** el. paštu siųsti dr. Birutei Kabašinskaitei (birute.kabasinskaite@flf.vu.lt) arba habil. dr. Christianei Schiller (christiane.schiller@staff.hu-berlin.de).

Vilnius, Halė, 2026 m. spalis

Konferencijos organizatorės

PD. dr. Christiane Schiller, doc. dr. Birutė Kabašinskaitė, prof. dr. Daiva Sinkevičiūtė

LMT
Lietuvos mokslo taryba

Konferencija remiama Lietuvos mokslo tarybos